

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๕๐๒/ ศสค๕

กระทรวงพาณิชย์

๕๕/๑๐๐ ถนนนันทบุรี ๑

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๗๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีมติเห็นชอบให้เร่งรัดร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผลใช้บังคับตามนโยบาย คสช. ตามที่ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเสนอ

๑.๒ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้มีมติในวาระ ๑ รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และแต่งตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างฯ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาร่างเป็นรายมาตรา

๑.๓ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติในวาระ ๒ และ วาระ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นรายมาตราที่คณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างฯ ปรับแก้ไข และเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ตามหนังสือที่อ้างถึง ดังนี้

๒.๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปได้ ดังนี้

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบ ควรกำหนดมาตรการและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อควบคุมกำกับการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบของนายตรวจซังตวงวัด พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑ ดังนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบเครื่องซังตวงวัด รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมนายตรวจซังตวงวัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการควบคุมกำกับดูแลการใช้ดุลพินิจของนายตรวจซังตวงวัด และผู้ตรวจสอบให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องซังตวงวัด ต้องมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด

(๓) การกระจายอำนาจให้ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ เป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อม ต้องมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวดเช่นเดียวกัน

๒.๒ โดยที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และข้อสังเกตในเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทย จึงขอให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์ต้องแจ้งผลการดำเนินการส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้ประสานภายในกับกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องซังตวงวัดว่าควรให้กระทรวงพาณิชย์กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบเครื่องซังตวงวัด รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องซังตวงวัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมกำกับดูแลการใช้ดุลยพินิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีมาตรฐานเดียวกัน

๕. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามข้อ ๒ พร้อมความเห็นของกระทรวงมหาดไทยตามข้อ ๔ แล้ว ขอเรียนแจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าว สรุปได้ ดังนี้

๕.๑ การควบคุมกำกับดูแลการใช้ดุลยพินิจของนายตรวจซังตวงวัด และผู้ตรวจสอบให้ถูกต้องตามกฎหมาย

โดยที่พระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัด เป็นต้น สำหรับนายตรวจซังตวงวัดมีอำนาจหน้าที่เข้าไปค้นสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ยึดอายัดเครื่องซังตวงวัด หรือสินค้าหีบห่อ หรือสั่งให้แก้ไขสินค้าหีบห่อและทำลายหีบห่อของสินค้า เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจซังตวงวัดเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ฐานะหน่วยงานรับผิดชอบได้จัดทำคู่มือการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัด หรือคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องซังตวงวัดแต่ละชนิด ตลอดจนการตรวจสอบสินค้าหีบห่อตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งคู่มือดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายซังตวงวัด (OIML) เพื่อเป็นแนวทางให้พนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจซังตวงวัดใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ระเบียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปในทิศทางและมีมาตรฐานเดียวกัน สามารถควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของ

นายตรวจซังตวงวัด และผู้ตรวจสอบให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ นอกจากนี้ กรมการค้าภายในยังได้จัดฝึกอบรมนายตรวจซังตวงวัด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องซังตวงวัด และวิธีการใช้เครื่องซังตวงวัดที่ถูกต้องเป็นประจำอีกด้วย ปัจจุบันมีคู่มือการปฏิบัติงาน ๕ ฉบับ ได้แก่

- (๑) คู่มือการตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องซัง
- (๒) คู่มือการตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องตวง และเครื่องวัด
- (๓) คู่มือการตรวจสอบให้คำรับรองสินค้าหีบห่อ
- (๔) คู่มือการตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องซังรถยนต์ สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๕) คู่มือการตรวจสอบให้คำรับรองมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับพนักงาน

เจ้าหน้าที่

๕.๒ การกำกับดูแลการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องซังตวงวัด

โดยที่พระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก้ไขบทนิยาม “นายตรวจซังตวงวัด” ให้หมายความรวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นนายตรวจซังตวงวัด ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานเมืองพัทยา พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนตำบล โดยกำหนดคุณสมบัติและให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบเครื่องซังสปริงเฉพาะท้องที่ที่รับผิดชอบ พร้อมกำหนดให้ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะของการเป็นนายตรวจซังตวงวัด โดยต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงานที่กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์กำหนด ซึ่งคู่มือดังกล่าวประกอบด้วยแบบมาตราสำหรับใช้ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องซังสปริง คุณสมบัติของตม้น้ำหนักแบบมาตรา ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องซังสปริง การทดสอบความถูกต้องของเครื่องซัง พร้อมตัวอย่างประกอบ ซึ่งสามารถกำกับดูแลการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ คู่มือดังกล่าวได้จัดส่งไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว

๕.๓ การกำกับดูแลการกระจายอำนาจให้ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ เป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อม

โดยที่มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ผลิตหรือซ่อมเครื่องซังตวงวัดที่จะขออนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อม ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนด คือ (๑) ข้อกำหนดพื้นฐาน ต้องจัดให้มีแบบมาตราให้ตรวจสอบความเที่ยง จัดหาห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์สำหรับใช้ตรวจสอบและให้คำรับรองตามที่กำหนด และมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความสามารถในงานซังตวงวัด และได้รับหนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรมด้านซังตวงวัดตามที่กำหนด (๒) ข้อกำหนดทางเทคนิค เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องตรวจสอบและให้คำรับรองตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขตามชนิดของเครื่องซังตวงวัด แล้วมีหน้าที่ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดของตนต่อสำนักงานกลางซังตวงวัดหรือสำนักงานสาขา ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่ได้ทำการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัดของตนเสร็จสิ้น โดยต้องจัดทำและลงทะเบียนผลการปฏิบัติงานให้ถูกต้องครบถ้วนในแต่ละวันตามรายการที่กำหนด และเก็บรักษาทะเบียน ณ สำนักงานของตน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนักงานกลางซังตวงวัดว่าด้วยการรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ในปัจจุบันกรมการค้าภายในได้จัดฝึกอบรมให้ผู้รับใบอนุญาต

เกี่ยวกับการตรวจสอบและให้คำรับรองมาตรวัดปริมาตรน้ำ เครื่องวัดความยาว มาตรวัดมวลโดยตรง และมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานบริการ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาต ได้แก่ ผู้ผลิตมาตรวัดปริมาตรน้ำ ๕ ราย เครื่องวัดความยาว ๓ ราย มาตรวัดสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ๑ ราย และมีผู้ซ่อมที่ได้รับอนุญาต ได้แก่ มาตรวัดก๊าซ NGV ประมาณ ๔ - ๕ ราย มาตรวัดสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ๑ ราย โดยกรมการค้าภายในได้ออกตรวจประเมินการปฏิบัติงานของผู้รับใบอนุญาตฯ รวมถึงสุ่มตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดที่ผลิตและตรวจสอบโดยผู้รับใบอนุญาตให้มีความถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการดังกล่าวสามารถกำกับดูแลผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมที่ได้รับการกระจายอำนาจให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๖. ข้อเสนอส่วนราชการ

รับทราบผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามข้อ ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๕๔๑๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๔๐๕